

Ram Kwalifikacji w kontekście edukacji dorosłych oraz scharakteryzowała prawne procedury dostosowanie praw państw Unii do jego realizacji.

Po odczytaniu sprawozdań z pracy grup dyskusyjnych podsumowania konferencji dokonali ks. prof. dr hab. M. Nowak i prof. dr hab. A. Rynio. Jeszcze raz przywołano postać profesora Stefana Kunowskiego, podkreślając jego zasługi dla pedagogiki jako nauki. Zauważono jednocześnie, że jego spuścizna nie jest jeszcze w całości opisana, co stanowi wyzwanie dla naszego środowiska naukowego.

Profesor Alina Rynio powiedziała: „Przenieśliśmy do tego budynku i do naszych serc pamięć o profesorze Stefanie Kunowskim. Nasza konferencja miała temu służyć. Nasza pamięć będzie trwać, po to, aby on żył”.

Wykorzystano częściowe sprawozdania z pracy grup dyskusyjnych, które przygotowali:

- grupa I – dr hab. Ryszard Skrzyniarz
- grupa II – mgr Ewelina Świdrak
- grupa III – dr Magdalena Parzyszek
- grupa IV – mgr Elżbieta Jasińska
- grupa V – dr Piotr Magier

BOŻENA SIDOR-PIEKARSKA
Katedra Pedagogiki Specjalnej KUL

SPRAWOZDANIE Z WYJAZDU DO SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO W LESZNIE 12-13 maja 2010

W dniach 12-13 maja 2010 r. odbył się wyjazd do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. płk. Jerzego Strzałkowskiego w Lesznie (SOSW). Jego inicjatorką była prof. dr hab. Alina Rynio, wzięli w nim udział również: dr Bożena Sidor-Piekarska oraz studenci drugiego roku pedagogiki KUL – Agnieszka Ogórek, Natalia Łukasik, ks. Marcin Głowiński.

W Ośrodku tym miała miejsce IV Wojewódzka Konferencja Kształcenia Specjalnego. Towarzyszyła ona obchodom 40-lecia istnienia Ośrodka. Patronat naukowy nad konferencją objął Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Adam Klecha pokazał nam sale szkolne, internat, otoczenie SOSW. Wszystkie te miejsca były dla osób z niepełnosprawnością intelektualną miejscami bardzo przyjaznymi. SOSW sprawiał wrażenie wyjątkowego nie tylko dla gości, ale był wyjątkowym miejscem, stworzonym z myślą o potrzebach osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Zgodnie ze Statutem, SOSW prowadzony jest dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi (autyzm, niepełnosprawność ruchowa, niedosłuch, niedowidzenie).

Placówka ta powstała w 1967 r. Na początku warunki pracy były bardzo trudne. Brakowało podręczników, pomocy dydaktycznych, fachowej literatury, baza lokalowa była bardzo skromnie wyposażona. Dzięki zaangażowaniu wielu osób warunki z roku na rok poprawiały się. Ważnym nabytkiem dla szkoły było pozyskanie w 1975 r. piętrowego budynku w Julinku, położonego na skraju Puszczy Kampinoskiej, w którym po wyremontowaniu utworzono internat dla chłopców. W 1998 r. stanowisko dyrektora placówki objął Adam Klecha, który tę funkcję pełni do dzisiaj. W tym samym roku Dom Pomocy Społecznej w Bramakach przekazał SOSW ośrodek w Zdworzu, w którym co roku wiosną i jesienią organizowane są tzw. zielone szkoły, a w okresie wakacyjnym turnusy rehabilitacyjne. Ośrodek dysponuje własnym katamaranem, deskami windsurfingowymi oraz rowerami wodnymi.

Obecna struktura SOSW to: szkoła podstawowa (na poziomie szkoły podstawowej funkcjonują również grupy rewalidacyjno-wychowawcze dla uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym), gimnazjum, szkoła zawodowa, szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, internat żeński i męski, ośrodek rehabilitacyjno-wypoczynkowy w Zdworzu.

Filia w Julinku to wyjątkowo przyjazne miejsce dla wychowanków Ośrodka. W 2002 r. zbudowano stajnię dla potrzeb zajęć z hipoterapii i jazdy konnej. Wówczas sprowadzono pierwsze konie. Aktualnie w gospodarstwie znajduje się 10 koni i 3 kuce. Wychowankowie sami opiekują się zwierzętami, karmią je i pielęgnują, dbają o czystość stajni. Latem korzystają z przejazdów bryczkami, zimą organizowane są kuligi. Zajęcia z hipoterapii i jazdy konnej odbywają się w dni nauki szkolnej. Dla wychowanków, którzy nie mogą korzystać z hipoterapii, utworzono minizoo, są w nim m.in. kury, perliczki, bażanty, kozy. Wychowankowie troszczą się o zwierzęta, współpracują ze sobą podczas zadań związanych z opieką nad nimi. Dbanie o zwierzęta uczy ich systematyczności, rzetelności, odpowiedzialności. Młodzież traktuje to miejsce szczególnie, nie jest jej potrzebny stały nadzór wychowawców. Wychowankowie mają wiele pomysłów, które z pomocą terapeutów realizują. Są twórczy i obowiązkowi, a przede wszystkim pogodni, często dumni z tego, co udało im się zrobić.

W Ośrodku oprócz działań edukacyjnych, rewalidacyjnych, wychowawczych organizowane są różnego rodzaju uroczystości i zajęcia pozalekcyjne. Do najbardziej znaczących należą: Apel poległych we wsi Pociecha (uroczystości te są okazją do przypomnienia wychowankom o ich patronie, płk. Jerzym Strzałkowskim), Biegi przełajowe im. płk. Jerzego Strzałkowskiego, Festiwal Twórczości artystycznej FeTA.

W SOSW działa samorząd uczniowski, Szczep Harcerski im. POS „Jerzyki”.

13 maja uczestniczyliśmy w konferencji pt. „Rynek pracy dla absolwentów zawodowych szkół specjalnych”. Konferencję otworzył dyrektor Ośrodka Adam Klecha. Po nim głos zabrali: przedstawicielka Mazowieckiego Kuratora Oświaty oraz Starosta

Powiatu Warszawskiego – Zachodniego. Prelegenci podkreślali ważną rolę SOSW, bardzo dynamicznie funkcjonującego i ciągle rozwijającego się. Następnie wystąpiła prof. Alina Rynio, mówiąc o wartości osoby niepełnosprawnej i jej miejscu w świecie. Nawiązała do wizyty Jeana Vaniera na KUL-u, który zaczął propagować ideę podmiotowego traktowania osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Kolejna prelegentka, dr Bożena Sidor-Piekarska uwypukliła zmiany, jakie dokonały się w ciągu ostatnich kilkunastu lat w spostrzeganiu osoby z niepełnosprawnością intelektualną. W konferencji brało udział wiele osób z lokalnego środowiska, m.in. przedstawiciele lokalnych władz. Ich obecność nie była tylko związana ze świętowaniem przez SOSW 40-lecia jego istnienia. Współpraca między Ośrodkiem i lokalnym środowiskiem jest ścisła i systematyczna. Owocuje popieraniem inicjatyw Ośrodka, otwieraniem lokalnego rynku pracy na jego podopiecznych. Budujące było wystąpienie Starosty Powiatu Warszawskiego – Zachodniego Jana Żychlińskiego, który mówił o znaczeniu wykształcenia osób z niepełnosprawnością intelektualną w zapobieganiu ich wykluczeniu społecznemu. Powiedział on m.in., że „inwestowanie w rozwój niepełnosprawnych obywateli jest nie tylko moralnym obowiązkiem rozwiniętych społeczeństw, ale także sposobem na nieobciążanie budżetu państwa, wynikającego z utrzymywania ich w dorosłym życiu”. Prelegenci podkreślali założenia programu edukacyjnego Ośrodka, czyli dążenie do pełnej integracji wychowanków ze społeczeństwem, bowiem w nim w przyszłości staną się pełnoprawnymi, samodzielnymi członkami. Oczywiście wyzwaniem jest znalezienie odpowiednich miejsc pracy dla wychowanków specjalnych szkół zawodowych, jednak odpowiednie kształcenie sprawia, że ich szanse na rynku pracy wzrastają. Ośrodki takie, jak ten w Lesznie odgrywają w tym procesie znaczącą rolę.

W trakcie spotkania prof. Aliny Rynio z dyrektorem SOSW podjęto wstępne ustalenia co do przyszłej współpracy, m.in. w zakresie odbywania praktyk w Ośrodku przez studentów pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

W sprawozdaniu wykorzystano:

Broszurę Kuratorium Oświaty w Warszawie wydaną w związku z IV Konferencją Kształcenia Specjalnego pt. „Rynek pracy dla absolwentów zawodowych szkół specjalnych”

Broszurę Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lesznie.